

MIKKELIN KAUPUNKI

Kaupunginhallitus 12.9.2026

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA

Mikkelin kaupunginhallituksen lausunto asiassa, joka koskee kunnallisvalitusta Mikkelin kaupunginvaltuuston päätöksestä 8.6.2026 §41 koskien Mikkelin kaupungin 36. kaupunginosan (Otava) Metsä-Mannilan asemakaavaa ja asemakaavan muutosta (Mikkelin kaupungin diaarinumero MliDno-2024-3621)

LAUSUNTOPYYNTÖ

Itä-Suomen hallinto-oikeus 19.8.2026 Diaarinumero 1859/03.04.04.04.16/2026

LAUSUNNONANTAJA

Mikkelin kaupunginhallitus
Raatihuoneenkatu 8–10, 50100 Mikkel
PL 33, 50101 Mikkel
kirjaamo@mikkeli.fi

VALITTAJA

Yksityishenkilö asiakumppaneineen

ALUKSI

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 19.8.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllä dnro 1859/03.04.04.04.16/2026 pyytänyt Mikkelin kaupunginhallitusta (jäljempänä myös ”kaupunginhallitus”) antamaan lausunnon yksityishenkilön asiakumppaneineen (jäljempänä myös ”valittaja”) tekemän kunnallisvalituksen johdosta (jäljempänä myös ”valitus”) 18.9.2026 mennessä. Valitus koskee Mikkelin kaupunginvaltuuston (jäljempänä myös ”valtuusto”) päätöstä 8.6.2026 § 41, Mikkelin kaupungin 36. kaupunginosan (Otava) Metsä-Mannilan asemakaava ja asemakaavan muutos diaarinumerolla MliDno-2024-3621 (jäljempänä myös ”valituksenalainen päätös”).

Kaupunginhallitus huomauttaa, että alueidenkäyttölain (132/1999, muutoksineen) 188 a §:n mukaan uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä suhteessa muihin alueidenkäyttölain mukaisia kaava- asioita ja rakentamislain mukaisia lupa-asioita koskeviin valituksiin. Nyt kyseessä oleva asia on alueidenkäyttölain tarkoittama uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus, ja näin ollen kaupunginhallitus pyytää kohteliaasti Itä-Suomen hallinto-oikeutta huomioimaan alueidenkäyttölain asettaman vaatimuksen nyt käsillä olevan asian käsittelyssä.

Kaupunginhallitus lausuu valituksesta kunnioittavasti seuraavaa.

LAUSUNNONANTAJAN VAATIMUKSET

Valittaja on vaatinut, että Itä-Suomen hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen lainvastaisena.

Kaupunginhallitus vaatii, että valitus hylätään ja että valituksenalainen päätös pysytetään voimassa.

Toissijaisesti, jos vastoin kaupunginhallituksen näkemystä Itä-Suomen hallinto-oikeus kuitenkin kumoaisi valituksenalaisen päätöksen, kaupunginhallitus vaatii, että asia palautetaan valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

ASIAN TAUSTA

Valitus koskee valtuuston kokouksessaan 8.6.2026 hyväksymää Mikkelin Otavan taajaman asemakaavaa ja asemakaavan muutosta. Kaava-alue koostuu pääosin aurinkovoimalle osoitetusta alueesta, joka on merkitty kaavamerkinnällä M/EN-au (maa- ja metsätalousalue/energiahuollon alue, joka on varattu aurinkoenergian tuotantoon). Kaava-alueen kokonaispinta-ala on n. 19,5 ha.

Kaava-alueeseen kuuluu osia tiloista 491-430-10-155 Uusi-Pesu ja maantiealue 491-895-0-5. Tällä hetkellä alue on metsää ja maantiealuetta. Kaavan päätavoite on sijoittaa alueelle aurinkovoimala, huomioiden alueen ympäristö ja maisemalliset arvot. Aurinkovoimalle osoitetun alueen lisäksi hankealueen ympäristöön on osoitettu suojaviheralueena toimivaa maa- ja metsätalousaluetta (M-2). Kaava-alueen läpi kulkeva Lahdentie ja sen liittymä on osoitettu kaavamerkinnällä maantiealue (LT). Kaavasuunnittelun aikana on laadittu kattavat selvitykset sisältäen muun muassa luontoselvityksen, maisemaselvityksen, hulevesiselvityksen ja liikennemeluselvityksen. Kaavasuunnittelun aikana on järjestetty asianmukainen vuorovaikutusmenettely, joka ilmenee tarkemmin kaavaselostuksesta liitteineen. Kaavaselostus liitteineen on tämän lausunnon liitteinä 1. Asiaa koskeva kaavakartta kaavamääräyksineen on liitteenä 2.

Kaava tuli vireille 26.11.2024 kaupungin päätöksellä (Kaavoitusryhmän kokous). Kaavaehdotus oli nähtävillä 31.3.–30.4.2026. Ehdotuksen myötä annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin laadittiin asianmukaiset vastineet. Lausuntojen ja muistutusten perusteella kaavaselostukseen tehtiin tarvittavat muutokset ennen kaavan viemistä hyväksyttäväksi.

Kaupunkikehityslautakunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 20.5.2025 ja tämän jälkeen kaupunginhallitus kokouksissaan 16.3.2026, 23.3.2026 ja 18.5.2026. Valituksenalaisen päätöksen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksynnästä valtuusto teki kokouksessaan 8.6.2026. Edellä mainitut kokouspöytäkirjat asian käsittelyn kanalta olennaisine osineen ovat tämän lausunnon liitteinä 3.

Valtuuston hyväksyntäpäätös perustui kaupunginhallituksen 18.5.2026 kokouksessaan tekemään päätösehdotukseen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksymisestä. Valtuuston kokouksen asiasta käymän keskustelun aikana valtuutettu Heli Kauppinen esitti valtuutettujen Tuija Syrjäläisen, Lotta Tuomisen, Kerttu Hakalan ja Anne Puntasen kannattamana, että kaavaa muutetaan niin, että Pillistöntien tonttien viereistä suojavyöhykettä levennetään niin, että se on koko matkalta vähintään 100 metriä. Asiasta käytiin keskustelua, jonka jälkeen kokouksen puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty kaupunginhallituksen päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys. Puheenjohtaja esitti, että asia ratkaistaan äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen päätösehdotusta äänestävät *jaa*, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Heli Kauppinen esitystä äänestävät *ei*. Kokous hyväksyi äänestysesityksen ja suoritetussa äänestyksessä annettiin 35 *jaa*-ääntä ja 16 *ei*-ääntä. Tätä äänestystä koskeva äänestysluettelo on liitetty valituksenalaiseen päätökseen. Näin ollen kokouksen puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätösehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi.

VALITUKSEN SISÄLTÖ

Valittaja väittää, että asian käsittelyssä on tapahtunut menettelyvirhe. Valittaja esittää, että valtuustolla ei ole oikeutta tehdä kaavan sisältöön liittyviä olennaisia muutoksia valtuuston kokouksen aikana. Valittajan mukaan valtuuston puheenjohtajan olisi tullut ohjeistaa valtuutettu Heli Kauppista muuttamaan esitystään niin, että kaava palaute-taan uudelleenvalmisteluun perusteineen ja tämän jälkeen ehdotuksesta olisi voitu ää- nestää.

Valittajien mukaan yhdistelmäkaavamerkintä M/EN-au on ympäristöministeriön asetuk- sen maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitysta- vasta (311/2024, muutoksineen, jäljempänä myös ”Katja-asetus”) vastainen. Edelleen valittajien mukaan asemakaavoissa ei ole tapana käyttää hybridikaavamerkintöjä.

Valittaja esittää, että koska asemakaavaselostuksessa ei ole tuotu esiin vaihtoehtoa, jossa kaavoitettu alue jäisi pysyvästi metsätalousalueeksi, lakisääteinen vaikutusten arviointi jäisi puutteelliseksi.

Valittajan mukaan kaavan M-2-alue ei turvaa riittäviä suojavyöhykestandardeja. Valitta- jien mukaan oikea merkintä olisi EV (suojavihalue).

Lisäksi valittaja väittää, että selvitykset, joihin kaavoitus perustuu, olisi laadittu liian laa- jalle alueelle niin, että selvitykset antavat vääristyneen kuvan hankkeen laajuudesta ja vaikutuksista. Valittajan mukaan selvitykset ja vaikutusten arviointi olisi tullut tehdä vain kaava-aluetta koskien, kuitenkin huomioiden alueen ulkopuolelle kohdistuvat vaikutuk- set.

PERUSTELUT VALITUKSEN HYLKÄÄMISELLE

1) Kaupunginvaltuuston päätökseen ei liity menettelyvirhettä

Kuntalain (410/2015, muutoksineen) 93 §:n mukaan ”*Kunnanhallituksen on valmistel- tava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.*” Kuntalain 95 §:n 1 momentin mukaan ”*Valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on val- misteltu 93 §:ssä tarkoitettulla tavalla.*” Mikkelin kaupungin hallintosäännön (8.12.2025, jäljempänä myös ”hallintosääntö”) 117 §:n 2 momentin mukaan ”*Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus).*”

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksenalainen päätös perustuu kaupunginhallituksen kokouksessaan 18.5.2026 valmistelevaan kaupunginhallituksen päätösehdotukseen. Asian käsittely ilmenee myös valtuuston kokouksen esityslistasta. Näin ollen asian val- mistelussa on menetelty kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti.

Hallintosäännön 122 §:n mukaan vastaehdotusten sisältöä on rajattu niin, että vaihtoehtoisia taikka käsiteltävän asian ulkopuolelle meneviä asioita ei tule saattaa äänestettäväksi.

Se, että valtuutettu Kauppinen on tehnyt asiassa vastaehdotuksen ei tarkoita, että kyseessä olisi uusi asia, joka olisi pitänyt valmistella uudelleen. Asiassa ei ole ollut kyse vaihtoehtoisena tehdystä ehdotuksesta, vaan valtuutettu Kauppisen ehdotus on ollut yksiselitteinen. On selvää, että vastaehdotus on myös suoraan liittynyt käsiteltävään asiaan, eikä sitä voida katsoa asian ulkopuolelle meneväksi ehdotukseksi. Kaupunginhallitus myös toteaa, että huomioiden kaavahankkeen laajuuden, valtuutettu Kauppisen ehdotus on ollut verrattain pieni tarkennus kaupunginhallituksen alkuperäiseen päätösehdotukseen, eikä sitä voida katsoa tästäkään näkökulmasta asian ulkopuolelle meneväksi. Kaupunginhallitus korostaa myös, että valtuustolla on ollut asian ratkaisemiseksi ja ehdotusten väliltä päättämiseksi riittävät tutkimukset ja selvitykset. Pillistöntien suojavyöhykkeeseen liittyen suojavyöhykkeen riittävyttä on perusteltu laajasti asemakaavaselostuksessa muun muassa sen maisema- ja meluvaikutusten osalta sekä alueen virkistyskäytön kannalta. Lisäksi valtuustolla on ollut hallussaan muutoinkin kaikki tämän lausunnon liitteenä oleva kaavamateriaali, ml. esimerkiksi asiassa esitetyt lausunnot ja muistutukset, joissa on niin ikään viitattu valtuutettu Kauppisen ehdotuksessaan tarkoittamaan Pillistöntien suojavyöhykealueeseen.

Hallintosäännön 120 §:n 2 momentin mukaan, *”Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.”* Kuntalain 104 §:n 1 momentin mukaan, *”Jos toimielin on asiasta yksimielinen tai vastaehdotusta ei ole kannatettu, puheenjohtaja toteaa päätöksen. Muussa tapauksessa puheenjohtaja toteaa ehdotukset, joita ei kannatuksen puuttuessa oteta äänestettäväksi, ja ehdotukset, joista äänestetään. Puheenjohtaja saattaa toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja, jos äänestystä on toimitettava useampia, äänestysjärjestyksen sekä tekee äänestysesityksen siten, että vastaus ”jaa” tai ”ei” ilmaisee kannanoton ehdotukseen.”*

Kaupunginhallitus toteaa, että valtuuston puheenjohtaja on toiminut täysin kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti otettuaan Kauppisen ehdotuksen äänestykseen. Lisäksi kaupunginhallitus korostaa, että vastaehdotusten tekeminen on sallittua niin kuntalain kuin hallintosäännönkin nojalla. Kauppisen ehdotusta kannatti neljä muuta valtuutettua, jolloin puheenjohtajan on kuntalakia ja hallintosääntöä noudattaakseen myös pitänyt ottaa vastaehdotus äänestettäväksi kaupunginhallituksen pohjaehdotusta vastaan. Valtuuston puheenjohtaja on myös toiminut kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti saattaessaan äänestystavan hyväksyttäväksi. Kun äänestystapa hyväksyttiin, asiassa ei paitsi voitu vaan kuntalain mukaan on myös pitänyt siirtyä äänestämään.

Kuntalain 104 §:n 2 momentin mukaan *”Äänestys toimitetaan avoimesti. Päätökseksi tulee ehdotus, joka on saanut eniten ääniä, tai äänten mennessä tasan ehdotus, jota*

puheenjohtaja on äänestänyt.” Hallintosäännön 124 §:n 1 momentin mukaan ”Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.”

Koska kaupunginhallituksen päätösesitys voitti äänestyksen, tuli se asianmukaisesti valtuuston päätökseksi valtuuston puheenjohtajan toteamalla. Valtuuston pöytäkirjassa on myös asianmukaisesti ollut äänestysluettelo.

Kaupunginhallitus toteaa, että edellä esitetysti asian käsittelyssä kaupunginvaltuustossa ei ole tapahtunut valittajan väittämää menettelyvirhettä. Asia on käsitelty kuntalain mukaisesti ja hallintosääntöä noudattaen.

2) M/EN-au kaavamerkintä ei ole Katja-asetuksen vastainen

Alueidenkäyttölain (132/1999, muutoksineen) 55 §:n 2 momentin mukaan asemakaavassa osoitetaan ohjaustarpeen edellyttämällä tavalla muun muassa alueiden yleiset tai yksityiset käyttötarkoitukset. Edelleen alueidenkäyttölain 55 §:n 4 momentin mukaan *”Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteentoimivasta tietomallimuodosta, kaavakohteiden ja -määräysten vakiomuotoisesta esitystavasta sekä 3 momentissa tarkoitettulla erillisellä päätöksellä muutettujen tietojen viemisestä kaavaan.”* Tällaisia tarkempia säännöksiä on annettu Katja-asetuksella (311/2024, muutoksineen).

Kaupunginhallitus toteaa, että hybridimerkinnän käyttämisellä on haluttu mahdollistaa alueen käyttö metsätalouden tarpeisiin myös tulevaisuudessa siinä tapauksessa, että alueelle suunniteltu aurinkovoimalahanke ei joistain syystä toteudu. Lisäksi kahden pääkäyttötarkoituksen nimeäminen ko. kaava-alueelle on tarkoituksenmukaista myös siksi, että maa- ja metsätalousalue kuvaa alueen aiottua pääkäyttötarkoitusta ennen aurinkovoimalahankkeen rakentamista. Näin ollen kaavamerkintä M/EN-au vastaa alueidenkäyttölain 55 §:n 2 momentin vaatimuksia ohjaustarpeen edellyttämästä alueiden yleisten tai yksityisten käyttötarkoitusten osoittamisesta.

Katja-asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan kaavassa noudatettava vakiomuotoinen kaavamääräyksen ja kaavakohteen esitystapa sekä kaavamääräyksen otsikointi on esitetty Katja-asetuksen liitteessä 4. Saman pykälän 2 momentin mukaan Katja-asetuksen liitteen 4 mukaisten kaavamääräyksien tietosisältöä saadaan täsmentää sanallisella määräyksellä, kaavamääräykseen liittyvään kirjaintunnukseen saadaan lisätä numeroindeksi ja **kirjaintunnus saadaan muodostaa liitteessä 4 esitettyjen kirjaintunnusten yhdistelmänä**. Katja-asetuksen liitteessä 4 on sivulla 53 tarkennettu asetuksen 2 §:ssä todettua seuraavasti: *”Aluevarauksen osoittava kaavamääräys ilmaistaan koneluettavassa muodossa määrittelemällä kaavamääräyksen lajiksi aluevarauksen käyttötarkoitusta vastaava Kaavamääräyslaji-koodiston koodiarvo ja määrittelemällä kaavamääräyksen lisätiedoksi Kaavamääräyksen lisätiedon laji -koodiston koodiarvo ”pääkäyttötarkoitus”. Kaavamääräyslaji-koodiston koodiarvoista **voidaan muodostaa yhdistelmiä***

eli kaavamääräysryhmiä, joissa samaan kaavakohteeseen on liitetty useampi pääkäyttötarkoitusta kuvaava koodiarvo” (korostus tässä).

Kaupunginhallitus korostaa, että Katja-asetus yllä todetusti nimenomaan mahdollistaa mainitut hybridimerkinnot. Valituksenalaisen päätöksen mukaisessa kaavaselostuksessa valittajan tarkoittamalla merkinnällä M/EN-au on Katja-asetuksen mukaisesti ilmaistu aluevaraukselle kaksi pääkäyttötarkoitusta, maa- ja metsätalousalue / energiahuollon alue, joka on varattu aurinkoenergian tuotantoon. Kaupunginhallitus toteaa, että toisinkuin valittaja väittää, hybridimerkintöjen käyttäminen asemakaavoissa on tavallista. Käytetty kaavamerkintä on täysin Katja-asetuksen mukainen ja valittajan väite on näin ollen perusteeton.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla on varsin laaja harkintavalta siitä, miten se kaavoittaa alueitaan edellyttäen, että kaavalle laissa säädetyt sisältövaatimukset täyttyvät. Oikeuskäytännössä (esimerkiksi KHO 2015:95) sille ei ole lähtökohtaisesti annettu painoarvoa, että jokin toinen kaavaratkaisu olisi valittajan näkemyksen mukaan ollut tarkoituksenmukaisempi. Yleisestikin oikeuskäytännössä on vahvistettu kaupungin harkintavalta kaavoituksen toteuttamisessa. Kaupunginhallitus korostaa, että asiassa ei ole kyse siitä, että kaavan laissa säädetyt sisältövaatimukset eivät täytyisi. Kun nyt kyseessä olevan asemakaavan kaavamerkintä M/EN-au on Katja-asetuksen mukainen ja kaava täyttää kaavoitukselle asetetut sisältövaatimukset, ei hybridimerkinnot käyttämisestä voida pitää sellaisena seikkana, joka voisi johtaa kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamiseen.

Kaupunginhallitus muistuttaa, että kyseinen asemakaava määrittää alueen toimintaa myös siinä tapauksessa, kun aurinkovoimalatoiminta päättyy, niin alueen käyttötarkoitus jatkuu metsätalousskäytössä. Asemakaavan yleismääräysten 16 §: *”Aurinkovoimalatuotantoon tarkoitetut alueet on ennallistettava energiatuotannon päätyttyä toimintaa edeltäneeseen tarkoitukseen, eli metsätalousskäyttöön. Aurinkovoimaloiden käytön päätyttyä aurinkovoimatoimijan on purettava rakenteet rakennusvalvontaviranomaisen määräämässä kohtuullisessa ajassa. Aurinkovoimalan tekniset rakenteet ja näistä koostuvat materiaalit on kierrätettävä sen hetken lainsäädäntöä ja ohjeistusta noudattaen.”*

3) Suojavyöhykestandardit asutukseen nähden

Valittajan valituksesta jää epäselväksi, mihin suojavyöhykestandardeihin valittaja viittaa. Joka tapauksessa kaupunginhallitus toteaa, että mikään laki ei sisällä velvoittavia säännöksiä siitä, millaisia vähimmäisetäisyyksiä aurinkovoimaloihin tulisi noudattaa asutukseen nähden. Missään laissa ei myöskään määritellä aurinkovoimaloita koskevia sitovia taikka metrimääräisesti määriteltyjä yleisiäkin suojavyöhykestandardeja.

Edelleen kaupunginhallitus toteaa, että suojavyöhykkeeksi varattu M-2 alue on kaavan laajuuteen nähden suuri, n. 2,9 ha. Kaupunginhallitus myös toteaa, että

kaavaselostuksessa liitteineen on huomioitu erityisesti suojavyöhykkeet ja niiden riittävyys. Maisemavaikutusten osalta on laadittu havainnekuvia ja asutuksen ja aurinkovoimala-alueen väliin jätetty suojavyöhyke on selvitysten perusteella riittävä. Suojavyöhyke koostuu pääasiassa kuusivaltaisesta puustosta, joka muodostaa tehokkaan näköesteen paneelialueelle. Suojavyöhyke muodostaa myös riittävän leveän kaistan virkistyskäytön mahdollistamiseksi jatkossakin. Suojavyöhykkeen määrittelyssä on käytetty myös meluselvityksen tuloksia, jotta on voitu varmistua vyöhykkeen riittävydestä. Lisäksi kaupunginhallitus korostaa, että suojavyöhykettä levennettiin luonnosvaiheen palautteen perusteella.

Koska nyt kyseessä oleva asemakaava täyttää kaavoitukselle asetetut sisältövaatimukset, ei kaavaa voida katsoa lainvastaiseksi valittajan suojavyöhykestandardeihin liittyvien väitteiden perusteella tai muutoinkaan. Näin ollen valittajan väite siitä, että kaavamerkinnällä M-2 merkitty alue ei olisi riittävä turvaamaan suojavyöhykestandardeja asutukseen nähden, on perusteeton.

Niiltä osin kuin valittaja väittää, että oikea kaavamerkintä olisi EV (suojavaieralue), kaupunginhallitus viittaa yllä kohdassa 2. selostettuun kaupungin laajaan harkintavaltaan kaavoituksen toteuttamisessa. Sille, että valittajan näkemyksen mukaan jokin muu kaavamerkintä olisi ollut tarkoituksenmukaisempi vaihtoehto kuin M-2, ei tule antaa merkitystä asian ratkaisussa.

4) Lakisäateistä vaikutustenarviointia ei ole laiminlyöty, ja selvitysten laajuus on asianmukainen

Valittajan väitteen siitä, että valituksenalaisen päätöksen mukaisen kaavan lakisäateisten vaikutusten arviointi olisi puutteellinen, täsmällinen sisältö ja oikeudellinen peruste jäävät epäselviksi. Valittaja ei ole millään tavalla yksilöinyt, mihin lainkohtaan tai oikeusohjeeseen valittajan väite puutteellisesta vaikutusten arvioinnista perustuu. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että valittaja pitää lakisäateistä vaikutusten arviointia asiassa puutteellisena sillä perusteella, että valittajan käsityksen mukaan kaavaselostuksessa ei olisi arvioitu vaikutuksia suhteessa nykytilaan.

Vaikutusten arvioinnista ja selvittämisestä kaavaa laadittaessa säädetään alueidenkäyttölaissa ja maankäyttö- ja rakennusasetuksessa. Alueidenkäyttölain 9 §:n 1 ja 2 momenttien mukaan ”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.” Maankäyttö- ja rakennusasetuksessa (895/1999, muutoksineen, jäljempänä myös ”MRA”) on listattu seikat, joista selvitysten

on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkitävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Kuten kaavaselostuksesta liitteineen ilmenee, nyt käsillä olevassa asiassa on tehty yksityiskohtaiset ja laajat selvitykset kaikista sääntelyn edellyttämistä seikoista. Vaikutusten arviointi edellyttää jo luonteensa vuoksi vaikutusten tarkastelua suhteessa vallitsevaan lähtötilanteeseen. Tehdyissä selvityksissä on siis arvioitu ja vertailtu vaikutuksia suhteessa nykytilaan. Kaavaselostuksessa on myös kattavasti arvioitu valituksenalaisen päätöksen mukaisen asemakaavan ja asemakaavamuutoksen tarvetta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Valittajan väite vaikutustenarvioinnin puutteellisuudesta suhteessa nykytilaan on näin ollen virheellinen ensinnäkin sen osalta, etteikö asiassa olisi ”tuotu esille vaihtoehtoa, jossa alue jää pysyvästi metsätalousalueeksi”. Kuten kaavaselostuksesta ilmenee, vaikutuksia on nimenomaan arvioitu suhteessa tähän vaihtoehtoon. Sääntelystä ei myöskään seuraa vaatimusta, jonka mukaan nykyinen tai kaikki muut mahdolliset vaihtoehdot kaavaratkaisut pitäisi erikseen arvioida samassa laajuudessa kuin hyväksytty kaavamuutos. Tällainen vaatimus olisi myös käytännössä täysin epätarkoituksenmukainen ja mahdoton toteuttaa. Valittajan näkemys on näin ollen perusteeton myös valittajan esittämien oikeudellisten vaikutusten osalta.

Niiltä osin kuin valittaja väittää, että kaavan vaikutustenarviointi olisi tullut tehdä vain kaava-aluetta koskien, kuitenkin huomioiden alueen ulkopuolelle kohdistuvat vaikutukset, kaupunginhallitus toteaa, että väite on jo itsessään ristiriidassa valittajan edellisen väitteen kanssa siitä, että kaavan lakisäätäinen vaikutustenarviointi olisi laiminlyöty. Kuten yllä on selostettu, kaavan vaikutustenarviointi on toteutettu alueidenkäyttölain ja MRA:n edellyttämässä laajuudessa ja on muutoinkin ollut tarkoituksenmukainen. Alueidenkäyttölain 9.2 § nimenomaan edellyttää selvitysten tekemistä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Kaupunginhallitus myös toteaa, että laadittujen selvitysten ja tutkimusten laajuus on osaltaan perustunut myös kaavaprosessiin aikana lainsäädännön vaatimaan viranomaisyhteistyöhön ja -valvontaan ja niiden perusteella saatuihin selvityspyyntöihin. Näiltäkin osin kaavaprosessissa on noudatettu soveltuvaa lainsäädäntöä.

Edelleen kaupunginhallitus toteaa, että varsinaisen kaava-alueen ulkopuolelle kohdistuvia vaikutuksia ei edes voida huomioida ulottamatta vaikutustenarviointia tarkoituksenmukaisilta osin kaava-alueen ulkopuolelle. Näin ollen valittajan näkemyksen mukainen arviointi olisi mahdotonta toteuttaa valittajan tarkoittamalla tavalla. Kaupunginhallitus korostaa myös, että sen lisäksi, että lainsäädäntö asettaa vähimmäisedellytykset riittäville selvityksille ja tutkimuksille, laajoja selvityksiä kaavoituksen vaikutuksista tulisi pitää pikemminkin positiivisena seikkana kuin valittajan väittämänä virheenä.

Kaupunginhallitus toteaa, että valittajan vaikutustenarviointia koskevat väitteet ovat kaikkienensa perusteettomia ja perustuvat väärään laintulkintaan. Näin ollen valitus on myös näiltä osin hylättävä.

LOPUKSI

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonsa yhteenvedona, että valituksenalainen päätös on tehty lainsäädännön ja Mikkelin hallintosäännön mukaisesti. Valituksenalaisen päätöksen tekemisessä ei ole ollut menettelyvirhettä. Kaavamerkintöjen yhdistelmä M/EN-au on Katja-asetuksen mukainen ja muutoinkin vastaa lain vaatimuksia. Kaavassa on huomioitu riittävällä tavalla suojavyöhykkeet asutukseen nähden, eikä kaava perustu riittämättömiin taikka väärille alueille laadittuihin tutkimuksiin ja selvityksiin. Asiassa tehty vaikutusten arviointi täyttää kaikki soveltuvan sääntelyn edellytykset. Valittajan valitus on kaikkienensa perusteeton, ja näin ollen se tulee hylätä ja valituksenalainen päätös pysyttää voimassa.

PÄIVÄYS

Mikkelissä 12.9.2026
MIKKELIN KAUPUNGINHALLITUS

LAATIVAT

Topiantti Äikäs maankäyttöjohtaja (topiantti.aikas@mikkeli.fi)
Mika Näykki hallintojuristi (mika.naykki@mikkeli.fi)

LIITTEET

[Kh:lle: Esitetyt liitteet 1—3 liitetään I-S HaO:n Kirjaamoon sähköisesti toimitettavaan lausuntoon]

Liite 1: Kaavaselostus, Metsä-Mannila asemakaava / asemakaavan muutos

Liite 2: Kaavakartta, #1034

Liite 3:

- Kaupunkikehityslautakunta 20.5.2025 / § 58 Asemakaava ja asemakaavan muutosluonnos 36. kaupunginosan (Otava) / Metsä-Mannila
- 16.3.2026 / § 69 Mikkelin kaupungin 36. kaupunginosan (Otava) Otavan osayleiskaavan osaa koskeva muutos / Metsä-Mannila aurinkovoima
- Kh 23.3.2026 / § 88 Asemakaava ja asemakaavan muutos / Metsä-Mannila, Otava, aurinkovoimala
- Kh 18.5.2026 / § 142 Mikkelin kaupungin 36. kaupunginosan (Otava) Otavan osayleiskaavan osaa koskeva muutos / Metsä-Mannila aurinkovoima
- Kvsto 8.6.2026 / § 41 Asemakaava ja asemakaavan muutos / Metsä-Mannila, Otava, aurinkovoimala